

Gamle skovredskaber

Spisehuse på arbejdspladsen

AF FRITZ V. LARSEN

Hvornår det første gang forlanges i overenskomsten for skovbruget, at der skal findes et spisehus på arbejdspladsen, er vi ikke bekendt med i skovbrugsmagasinet, men i den ældste overenskomst, magasinet råder over, og som er fra 1919 og i øvrigt lyder navnet "Overenskomst og Arbejdsprisliste for Skovbruget", anføres i dennes § 3: "Der sikres Arbejderne, at de om Vinteren har et lunt Spiserum på Arbejdspladsen."

Alle husene har næppe været af lige god kvalitet, da det senere indføjes i overenskomsterne, at husene skal være tætte for vind og vejr. De fleste af husene var enten beregnet til to eller fire mand, men jeg

husker dog, at der på Corselitze tidligere var et enkelt tolvmandshus og et par seksmandshuse.

Samlesæt uden bund

Firemandshusene har tilsyneladende været bygget efter samme system, idet de fleste bestod af en løs ramme på ca. 1.60 * 1.50, fire løse sider, samt et løst tag. Der var intet gulv i husene. Forsiden af huset, hvori døren sad havde en højde på ca. 1.80 m, og bagsiden, hvori der sad et vindue, var ca. 1.50 m. Sidestykkerne var skråt afskåret efter disse mål, således at taget fik en skrå hældning bagud.

Når huset skulle opstilles lagdes rammen på jorden, og de fire sider blev

Tomandshusene kunne forsynes med bærestykker, så transport over kortere afstande let kunne klares.

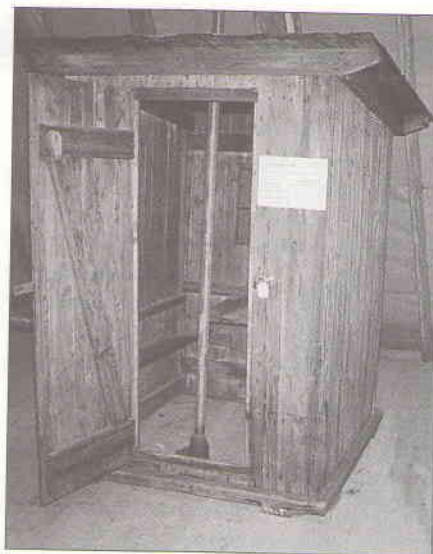
Foto: Fritz V. Larsen.

anbragt mellem to lister, som var påslået rammen. Efter opsætningen af siderne, som blev sammenholdt med påsatte kroge, blev taget anbragt. Dets ramme gik ned over siderne og holdt således ekstra sammen på huset. Til huset hørte også to løse bænke, som kunne lægges på nogle lister i siderne samt et bord.

Denne konstruktion gjorde det let at nedtage, transportere på skovvognen og genopsætte på anden arbejdsplads. De tomandshuse, som magasinet råder over, kan ikke skilles ad og kunne da også let læsses på vogn, når flytningen skulle ske over længere afstande. Foregik flytningen over kort afstand f.eks. på arbejdspladsen, bar man huset ved hjælp af løse eller fast påsatte bærestænger.

Hjul, træk og opvarmning

Inden disse former for huse udgik, blev især firemandshusene forsynet med gulv og påsat hjul med træk. Opvarmningen af skovhusene foregik op til sidste krig på Corselitze ved hjælp af et primusapparat, men ret hurtigt indførtes petroleumsrationering og da brændselsnævnet ikke kunne bevillige mærker til dette brug, blev andre opvarmningsmetoder også her taget i

"Samlesættene" uden bund var ikke videre tætte. Foto: Fritz V. Larsen

brug som små brænde eller olieovne, og kun det, at husene stadig ikke var særlig tætte, forhindrede vel, at ingen omkom under brugen af omtalte ovne. I de senere år blev også disse huse dog opvarmet ved hjælp af gas. Nævnes skal det vel, at en del af spisehusene på Corselitze for isolationsens skyld, udvendig var beklædt med strå i lighed med husene i Hesnæs. ❀

En af de senere og mere komfortable udgaver med både bund, hjul og træk. Foto: Fritz V. Larsen